

PARTICIPATIEDECREET

VEELGESTELDE VRAGEN BIJ DE LOKALE NETWERKEN VOOR DE BEVORDERING VAN DE VRIJETIJDSPARTICIPATIE VAN PERSONEN IN ARMOEDE, VERSIE APRIL 2017

THEMA 1: ALGEMENE BEPALINGEN

1.1 Waarover gaat het luik “subsidiëring van lokale netwerken voor de bevordering van de vrijetijdsparticipatie van personen in armoede” in het Participatiedecreet?

Via het Participatiedecreet wil de Vlaamse overheid plaatselijke en structurele samenwerkingsverbanden stimuleren die werken aan het slechten van lokale participatiedrempels bij de vrijetijdsbesteding (cultuur, jeugd en sport) van personen in armoede.

1.2 Wie kan een subsidieaanvraag indienen?

De Vlaamse Regering subsidieert, op basis van cofinanciering, lokale netwerken die de participatie aan cultuur, jeugdwerk en sport stimuleren. Wie kan een aanvraag indienen?

- gemeenten en samenwerkingsverbanden van gemeenten in het Nederlandse taalgebied
- de Vlaamse Gemeenschapscommissie

Voor de specifieke regeling voor de VGC verwijzen we naar [deze pagina](#) op de website van de betrokken administratie. De wetgeving inzake het opstarten van een intergemeentelijk samenwerkingsverband is beschikbaar op [deze pagina](#) van de website van het Agentschap Binnenlands Bestuur.

1.3 Hoe kan je als gemeente in aanmerking komen voor de subsidie van lokale netwerken?

Je dient een subsidieaanvraag in aan de hand van een ‘afsprakennota vrijetijdsparticipatie voor mensen in armoede’.

- De afsprakennota is een standaard invulformulier van de administratie. Je vindt het [hier](#).
- De afsprakennota bestrijkt een periode tot en met het eerste jaar van de volgende lokale bestuursperiode.
- De gemeente moet duidelijk aantonen dat het opstellen, opvolgen en uitvoeren van de afsprakennota tot stand komt via een lokaal netwerk.

1.4 Wie zijn de partners die minimaal betrokken moeten worden bij het lokale netwerk?

De Vlaamse overheid wil in eerste instantie dat op lokaal vlak kwaliteitsvolle processen worden verdergezet of opgezet. Randvoorwaarde en tegelijk doelstelling is de realisatie van een duurzame dialoog tussen alle betrokken partners. Om een geldige subsidieaanvraag te doen, moet de gemeente aantonen dat minimaal volgende partners actief betrokken zijn in het lokaal netwerk ter bevordering van de vrijetijdsparticipatie van mensen in armoede en bij de opmaak van de afsprakennota:

- de gemeentelijke dienst(en) bevoegd voor vrije tijd (jeugddienst, sportdienst, cultuurdienst...)
- het OCMW
- de verenigingen van personen in armoede die actief zijn in de gemeente. Als in de gemeente geen vereniging van personen in armoede actief is, worden andere relevante lokale organisaties die in hun werking onder meer personen in armoede als doelgroep hebben, verplicht betrokken bij het lokale netwerk.

1.5 Wat moet er volgens in het decreet in de afsprakennota staan?

- De gemeente moet in de afsprakennota beschrijven op welke wijze de subsidies zullen worden aangewend (zie 1.6).
- De gemeente vermeldt in de afsprakennota de betrokken partners bij de opmaak van de afsprakennota en hoe ze verder worden betrokken bij de uitvoering en opvolging.
- In de afsprakennota wordt voor elk van de partners beschreven welke inbreng zij doen of welk engagement zij nemen in het samenwerkingsverband.

1.6 Hoe moeten de subsidies besteed worden?

De subsidies moeten aangewend worden voor:

- de financiering van de deelname door personen in armoede aan vrijetijdsinitiatieven, -activiteiten en -verenigingen binnen en buiten de gemeente, met inbegrip van lidgeld en voor de deelname noodzakelijke benodigdheden;
- de ondersteuning en financiering van initiatieven van of voor personen in armoede op sportief, jeugdwerk- of cultureel vlak.

1.7 Wie ondertekent de afsprakennota vrijetijdsparticipatie?

De drie verplichte partners ondertekenen de afsprakennota: het gemeentebestuur, het OCMW en de vereniging van personen in armoede. Als in de gemeente geen vereniging van personen in armoede actief is, worden andere relevante lokale organisaties die in hun werking onder meer personen in armoede als doelgroep hebben, verplicht betrokken bij het lokale netwerk. Zij ondertekenen dan de afsprakennota.

1.8 Wanneer dient de gemeente een subsidieaanvraag voor een lokaal netwerk in?

Een subsidieaanvraag moet je indienen uiterlijk op 1 oktober van het jaar voorafgaand aan de subsidiëring. De aanvraag geldt tot en met het eerste jaar van de volgende lokale bestuursperiode.

1.9 Hoe dien je de lokale afsprakennota in?

Als de afsprakennota klaar en goedgekeurd is door de betrokken partners, dan bezorg je die samen met de subsidieaanvraag aan de Vlaamse overheid, per aangetekend schrijven of tegen ontvangstmelding en elektronisch op volgend adres:

*Departement Cultuur, Jeugd en Media
Afdeling Sociaal-Cultureel Werk
t.a.v. Katia De Vos
Arenbergstraat 9
1000 Brussel
katia.devos@cjsm.vlaanderen.be*

1.10 Wanneer wordt de afsprakennota goedgekeurd?

Na het indienen van de afsprakennota op 1 oktober beslist de minister vóór 31 december over de subsidiëring van de gemeente, het samenwerkingsverband van gemeenten en de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Dat betekent dat de technische uitwerking van de afsprakennota operationeel moet zijn vanaf 1 januari van het jaar waarin de subsidiëring van start gaat.

1.11 Hoe lang geldt de afsprakennota?

De afspraken gelden tot en met het eerste jaar van de volgende bestuursperiode van de gemeenten. Dus tot en met 2019.

1.12 Waaruit bestaat de jaarlijkse verantwoordingsnota?

Het agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen zal nagaan of de verkregen subsidie correct werd gebruikt. De gemeente ontvangt jaarlijks een subsidiebedrag. De gemeente moet dan ook jaarlijks voor 1 mei een verantwoordingsnota indienen. De eerste verantwoordingsnota wordt ingediend tijdens het tweede subsidiejaar, nadat de gemeenten in het eerste subsidiejaar alle uitgaven hebben gedaan in het kader van de afsprakennota. Deze verantwoordingsnota bestaat uit twee delen:

Deel 1: een overzicht van gerealiseerde uitgaven.

- Dit overzicht verantwoordt zowel de subsidies als de inbreng van de gemeente en/of het OCMW.
- Wanneer een voorkeurtarief voor mensen in armoede wordt gebruikt, brengt u de gederfde inkomsten, dit is het verschil tussen het normale tarief en het voorkeurtarief als uitgave in.
- Voor gratis activiteiten die voor alle inwoners (dus inclusief mensen in armoede) bestemd zijn, moet de totale kostprijs versleuteld worden op basis van het percentage mensen in armoede dat heeft deelgenomen.

Het is niet nodig de bewijsstukken of andere verwijzingen toe te voegen.

Deel 2: een verklarend gedeelte.

Hierbij wordt aangegeven of de afsprakennota werd uitgevoerd zoals gepland of er eventueel werd afgeweken van het geplande. Dit verklarend gedeelte wordt opgesteld door het bestuur van de gemeente.

Elk jaar, vóór 1 mei moet deze verantwoordingsnota worden ingediend bij het agentschap:

Departement Cultuur, Jeugd en Media
Afdeling Sociaal-Cultureel Werk
t.a.v. Katia De Vos
Arenbergstraat 9
1000 Brussel
katia.devos@cjsm.vlaanderen.be

Het saldo van 20% wordt pas uitbetaald na aanvaarding van deze verantwoordingsnota. Als blijkt dat de gemeente minder dan driemaal het trekkingsrecht heeft verantwoord, wordt het saldo evenredig beperkt. Als de uitgekeerde voorschotten hoger zijn dan het verantwoorde bedrag, wordt het verschil indien mogelijk in mindering gebracht op de volgende voorschotten.

1.13 Kan de afsprakennota gewijzigd worden na goedkeuring?

Ja, je moet de jaarlijkse verantwoordingsnota gebruiken om de afsprakennota bij te sturen. Bijsturen kan zowel naar inhoud als naar partners. Tijdens de rit kan je immers nieuwe noden vaststellen, prioriteiten bijstellen of nieuwe partners betrekken.

- Indien de afsprakennota is gewijzigd, vergeet dan niet de door alle partijen ondertekende bijlage met de wijzigingen en de motivering ervan samen met de verantwoordingsnota op te sturen.
- Indien niet alle voorziene initiatieven in de afsprakennota zijn uitgevoerd, volstaat het om samen met de verantwoordingsnota een bijlage met de niet uitgevoerde initiatieven en de motivering ervan op te sturen naar het departement. In dit geval moet de bijlage niet worden ondertekend.

1.14 Hoe verloopt de klachtenprocedure die voorzien is in het decreet?

- Alle verplichte partners en elke betrokkene bij de afsprakennota vrijetijdsparticipatie kunnen een klacht indienen tegen opmaak of uitvoering van de afsprakennota bij het departement Cultuur, Jeugd en Media.
- De klacht moet worden ingediend uiterlijk twee maanden nadat de afsprakennota of verantwoordingsnota is ingediend en is maar behandelbaar als die wordt vergezeld van een advies van een ter zake relevante lokale adviesraad. Het departement bezorgt binnen zeven werkdagen een ontvangstmelding, zowel aan de indiener als aan de betrokken besturen en de lokale adviesraad die over de klacht een advies heeft gegeven.
- Deze klacht wordt ingediend met het oog op bemiddeling. Het departement vraagt het standpunt van het college van de betrokken besturen en kan, op verzoek van een van de betrokken partijen, bemiddelen. Als het departement de bemiddeling stopzet, spreekt de minister zich binnen een termijn van zestig dagen uit over de klacht en het al dan niet toekennen of terugvorderen van subsidies.
- De minister deelt de beslissing mee aan de betrokken colleges en adviesraden en aan de indiener van de klacht.

1.15 Welke Vlaamse administratie geeft de correcte informatie aan de lokale besturen en organisaties/verenigingen omtrent de afsprakennota en de lokale netwerken?

Je kunt terecht bij de afdeling Sociaal-Cultureel Werk van het Departement Cultuur, Jeugd en Media. Op [deze pagina](#) van hun website vind je alle info over regelgeving en [subsidievoorwaarden](#).

THEMA 2: BESTEDING FINANCIËLE MIDDELEN

2.1 Welke middelen zet de Vlaamse overheid in?

De subsidie (het Vlaamse trekkingsrecht) waarop elke gemeente recht heeft, wordt vastgesteld op basis van twee parameters:

- 50% op basis van het aantal rechthebbenden op een **verhoogde verzekeringstegemoetkoming** (als vermeld in artikel 37, § 1 en § 19, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorgingen en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994) op 1 januari van het jaar dat voorafgaat aan de vaststelling van de trekkingsrechten.
- 50% op basis van het aantal gerechtigden op **maatschappelijke integratie** (als vermeld in de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie) op 1 januari van het jaar dat voorafgaat aan de vaststelling van de trekkingsrechten.

Het subsidiebedrag voor elke gemeente wordt door de Vlaamse Regering vastgesteld tijdens het laatste jaar van de legislatuur van de gemeenten.

De exacte bedragen vind je in [dit document](#).

2.2 Wat houdt het principe van co-financiering in?

Het is de bedoeling om lokale afstemming te stimuleren over de initiatieven en middelen die worden ingezet voor mensen in armoede. Daarom wordt aan de gemeenten gevraagd een bedrag in te brengen dat minstens het dubbele is van de jaarlijkse subsidie van de Vlaamse overheid. Dit bedrag kan zowel bestaan uit middelen van het OCMW als van het gemeentebestuur.

Indien subsidies van andere overheden in dit verband grondig wijzigen, en indien de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten vzw (VVSG), de VGC of de minister hierom verzoekt, kan de Vlaamse Regering na een overleg waarin de cofinanciering wordt geëvalueerd, beslissen om de financiële inbreng van de gemeenten of de VGC te wijzigen.

De lokale overheid moet geen nieuwe middelen investeren.. De OCMW's ontvangen middelen vanuit de federale overheid voor participatie en sociale activering. Die middelen kunnen ingebracht worden in het kader van de afsprakennota. 'Inbrengen' betekent hier niet 'afstand doen van'. Elk bestuur of dienst kan zijn eigen middelen blijven beheren en verantwoorden naar andere overheden én tegelijkertijd inbrengen als co-financiering.

2.3 Wat voor soort initiatieven kunnen gefinancierd worden via het Vlaamse trekkingsrecht?

- de financiering van de deelname van personen in armoede aan vrijetijdsinitiatieven, -activiteiten en -verenigingen binnen en buiten de gemeente, met inbegrip van lidgeld en voor de deelname noodzakelijke benodigdheden
- de ondersteuning en financiering van initiatieven van of voor personen in armoede op sportief, jeugdwerk- of cultureel vlak

2.4 Kunnen schoolactiviteiten gesubsidieerd worden?

Neen, wanneer het gaat om activiteiten die tijdens de schooluren plaatsvinden.

Ja, wanneer het gaat om vrijetijdsactiviteiten die na de schooluren door de school worden georganiseerd. Bijvoorbeeld een theaterbezoek op woensdagnamiddag, een sportdag op zaterdag, muziekinitiatie na schooltijd.

2.5 Kan de gemeente ook activiteiten subsidiëren die plaats vinden buiten de eigen gemeente?

Het lokaal netwerk bepaalt zelf de prioriteiten en moet vrijetijdsparticipatie dus niet beperken tot de eigen gemeente. Het decreet vermeldt expliciet dat de middelen kunnen gebruikt worden voor activiteiten die plaats vinden binnen en buiten de eigen gemeente.

2.6 Kunnen niet-inwoners die lid zijn van een vereniging in de gemeente, gebruik maken van de middelen?

Ja, het is een keuze van de lokale overheid of ze 'inwoner zijn van' al dan niet hanteren als criterium. In het decreet zelf zijn hierover geen bepalingen opgenomen.

2.7 Moeten de subsidies uitgeput worden in het lopende kalenderjaar?

Ja. Alle geplande uitgaven moeten jaarlijks gerealiseerd worden. De middelen 'opsparen' voor bijvoorbeeld een groter evenement het volgende werkjaar is niet mogelijk.

2.8 Kan de lokale afsprakennota samen gaan met de federale middelen voor participatie en sociale activering die het OCMW ontvangt?

Ja. De middelen die het OCMW ontvangt in het kader van participatie en sociale activering (voor de gebruikers van de dienstverlening van de OCMW's), kunnen worden ingebracht in de verantwoording voor de cofinanciering in het kader van de lokale netwerken. De acties die het OCMW met deze middelen realiseert, moeten dan in samenspraak met de andere partners in de afsprakennota worden opgenomen.

2.9 Kan de uitvoering van een afsprakennota stopgezet worden?

Ja. Een gemeente kan jaarlijks beslissen om de uitvoering van de afsprakennota vrijetijdsparticipatie voor de resterende beleidsperiode stop te zetten. De gemeente beslist zelf over het jaar van instap en kan elk jaar beslissen om de uitvoering van de afsprakennota vrijetijdsparticipatie stop te zetten. Uiteraard betekent dit ook de stopzetting van de subsidiëring. Bij het stopzetten van de afsprakennota, kan de gemeente enkel voor een volgende gemeentelijke beleidsperiode opnieuw een afsprakennota indienen. Per bestuursperiode kan de gemeente maar één keer instappen.

2.10 Wordt een voorschot uitbetaald als de minister de afsprakennota voor subsidiëring heeft aanvaard?

Ja. Er wordt jaarlijks een voorschot uitbetaald voor het betreffende begrotingsjaar van de beleidsperiode. Dat voorschot bedraagt 80 procent van het bedrag waarop het gemeentebestuur recht heeft.

THEMA 3: BETROKKEN PARTNERS IN HET LOKAAL NETWERK

3.1 Wie zijn de partners die minimaal moeten betrokken worden?

Om een geldige subsidieaanvraag te doen, moet de gemeente aantonen dat minimaal volgende partners actief betrokken zijn in het netwerk en de opmaak van de afsprakennota:

- de gemeentelijke diensten bevoegd voor vrije tijd (jeugddienst, sportdienst, cultuurdienst...)
- het OCMW
- de verenigingen van personen in armoede die actief zijn in de gemeente. Als in de gemeente geen vereniging van personen in armoede actief is, worden andere relevante lokale organisaties die in hun werking onder meer personen in armoede als doelgroep hebben, verplicht betrokken bij het lokale netwerk. Hieronder vind je een niet exhaustieve lijst van dergelijke andere relevante lokale organisaties (op voorwaarde dat ze geen onderdeel vormen van de gemeentelijke diensten of het OCMW):
 - samenlevingsopbouw
 - jeugdwerk met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren
 - straathoekwerk
 - buurtwerkingen in kansarme buurten
 - welzijnsschakels
 - basiseducatie
 - kringloopcentrum
 - CAW
 - SOS Schulden op School
 - mutualiteiten
 - ...

3.2 Welke mogelijk partners kunnen nog betrokken worden?

Mogelijke partners zijn afhankelijk van de lokale context en de organisaties in de regio.

Een niet exhaustieve lijst:

- een verscheidenheid aan gemeentelijke diensten: welzijn, stedenbeleid, communicatie, bibliotheek, CC, zwembad, diversiteitsambtenaar, integratiedienst, dienstencentra...
- adviesraden
- volkshogescholen
- kunsteducatieve organisaties
- scholen
- stedelijke academies
- samenwerkingen met sociaal-culturele of sportieve verenigingen
- seniorenraad
- ACW
- een MPI, orthopedagogisch centrum, psychiatrisch ziekenhuis, beschutte werkplaats...
- interculturele partners: Turks sociaal-culturele en onderlinge bijstandsvereniging, Odice...
- politieke mandatarissen
- ...

3.3 Zijn lokale organisaties/verenigingen van en met mensen in armoede verplicht om in het netwerk te stappen?

Neen, er is geen verplichting voor de verenigingen om in te stappen. Er is wel een verplichting voor het netwerk om samen te werken met verenigingen of organisaties die mensen in armoede als doelgroep hebben. Opgelet: deze lokale organisaties/verenigingen van mensen en met mensen in armoede kunnen enkel nog een beroep doen op het Fonds Vrijtijdsparticipatie voor het bovenlokaal aanbod, vanaf het ogenblik dat de gemeente gebruik maakt van het Vlaamse trekkingsrecht.

THEMA 4: INTERGEMEENTELIJKE SAMENWERKING

4.1 Kunnen gemeenten samen een lokale afsprakennota indienen?

Ja. Voor de samenwerkingsverbanden die nu opgericht worden, is het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking van toepassing. Dit decreet werd laatst gewijzigd bij decreet van 27 april 2016. Meer informatie vind je op de [website](#) van het agentschap Binnenlands Bestuur van de Vlaamse overheid.

4.2 Moet de afsprakennota van een gemeentelijk samenwerkingsverband voldoen aan dezelfde voorwaarden als een afsprakennota van een individuele gemeente?

Ja. De voorwaarden zijn dezelfde. Het samenwerkingsverband moet bovendien voldoen aan de regelgeving volgens het decreet intergemeentelijke samenwerking.

4.3 Moeten alle gemeenten binnen een samenwerkingsverband een subsidie-aanvraag doen?

Nee. Het samenwerkingsverband wordt behandeld als één dossier voor aanvraag, uitbetaling en verantwoording.

4.4 Kan een gemeentelijk een individuele afsprakennota en een gezamenlijke afsprakennota indienen?

Nee. Eenmaal een afsprakennota ingediend is (individueel of binnen een samenwerking), kan geen tweede afsprakennota ingediend worden.

INFORMATIE EN ONDERSTEUNING

Dēmos vzw

Vanuit het Participatiedecreet heeft Dēmos een specifieke opdracht in het ondersteunen van lokale netwerken vrijetijdsparticipatie voor mensen in armoede. We hanteren hierbij volgende uitgangspunten:

- Dēmos vertrekt vanuit een duidelijke visie op armoede en vrijetijdsparticipatie en nood aan intersectorale samenwerking. Kwaliteitsvolle participatie van mensen in armoede in de lokale netwerken vrijetijdsparticipatie van mensen in armoede is voor ons een belangrijk aandachtspunt.
- In de rol van Dēmos in de lokale context ligt het accent op informeren en faciliteren. Wij doen een inhoudelijke input vanuit onze visie op lokale netwerken bij de startbijeenkomst met lokale actoren. In onze rol als procesbegeleider mengen we ons niet in de specifieke inhoud van de lokale afspraken of regelingen. Dēmos wil zich niet onmisbaar maken in een lokale context, maar net de lokale samenwerking, visievorming en praktijkontwikkeling stimuleren.

Helpdesk lokale netwerken

Dēmos biedt eerstelijnssteun aan nieuwe en bestaande lokale netwerken via mail en telefoon. Bel of mail je vraag door naar astrid.debruycker@demos.be of inge.vandewalle@demos.be. Je krijgt snel een antwoord. Wij gaan met jou op zoek naar een goede oplossing.

Begeleiding bij de opstart van een lokaal netwerk

Dēmos begeleidt gemeenten, OCMW's en sociale organisaties die samen overwegen een afsprakennota in te dienen om een lokaal netwerk op te starten. Tijdens een infosessie ter plaatse schetsen we een ruimer kader over netwerkvorming en lokale besturen. We lichten de regelgeving omtrent de lokale netwerken grondig toe: waaraan moet je voldoen om een lokaal netwerk op te richten? En wat is de bedoeling? We bekijken samen aandachtspunten bij de opstart en enkele goede voorbeelden uit de praktijk.

Begeleiding op maat en ter plaatse

Dēmos biedt begeleiding op maat voor lokale netwerken die zich inhoudelijk of procesmatig verder willen ontwikkelen. Inhoudelijk ontwikkelen kan betekenen: nieuwe acties ontwikkelen, inventariseren van de sociale kaart, nadenken over goede financiële kortingssystemen... Procesmatig werken kan betrekking hebben op de dynamiek in het netwerk, het helder maken van rollen of het aanmoedigen van gedeeld engagement. Ook gemeenten of clusters van gemeenten die overwegen een afsprakennota in te dienen om een lokaal netwerk op te starten en daarbij een begeleiding op maat wensen, kunnen dit aanvragen bij Dēmos. De inhoud van de begeleiding krijgt vorm in een kennismakend gesprek met de aanvrager. In de voorbereiding maken we afspraken over de inhoud, structuur, opbouw, methodieken, genodigden van de bijeenkomst(en)...

Contacteer Dēmos vzw

Astrid De Bruycker – astrid.debruycker@demos.be

Inge Van de Walle - inge.vandewalle@demos.be

Sainteletteplein/square 19

1000 Brussel

02/204 07 06

www.demos.be

Vlaamse administratie

Waarvoor?

Indienen afsprakennota en subsidieaanvraag.

Indienen verantwoordingsnota.

Indienen klachten.
Vragen omtrent regelgeving

Contacteer de Vlaamse administratie

Katia De Vos - katia.devos@cjsm.vlaanderen.be

Departement Cultuur, Jeugd en Media

Afdeling Sociaal-Cultureel Werk

Arenbergstraat 9 - 1000 Brussel

02/553 41 97

www.sociaalcultureel.be